

355.4
П. 76

СП 4-00(35)01.01

ПРИНЦИПИ І ПОЛІТИКА МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ ОБОРОНИ

ЖОВТЕНЬ 2021
ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.
**КОМАНДУВАННЯ МЕДИЧНИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ СПІЛЬНО З УКРАЇНСЬКОЮ ВІЙСЬКОВО-
МЕДИЧНОЮ АКАДЕМІЄЮ**

355.4
1776

Прим. № _____

СП 4-00(35)01.01

ЗАТВЕРДЖУЮ

Головнокомандувач Збройних Сил України
генерал-лейтенант

Валерій ЗАЛУЖНИЙ

_____ 2021 р.

ПРИНЦИПИ І ПОЛІТИКА МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ ОБОРОНИ

Спільна публікація
командуванню та органам
управління медичним
забезпеченням Збройних Сил
України та інших складових
Сил оборони щодо загальних
положень військової охорони
здоров'я та медичного
забезпечення військ

ЖОВТЕНЬ 2021

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

обмежень для розповсюдження немає.

**КОМАНДУВАННЯ МЕДИЧНИХ СИЛ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З
УКРАЇНСЬКОЮ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОЮ
АКАДЕМІЄЮ**

Генеральний штаб ЗС України

№ 3050 НВГШ вид 16 11 2021 08 35 11 арк 32

ПЕРЕДМОВА

Принципи і політику медичного забезпечення сил оборони (далі – Принципи і політика) розроблено робочою групою фахівців Української військово-медичної академії (к.н.д.у. **В.О. Жаховський**, к.м.н. **В.Г. Лівінський**, д.м.н. **О.М. Іванько**) спільно з Командуванням Медичних сил Збройних Сил України (**Т.М. Остащенко**, д.м.н. **А.М. Галушка**, **С.В. Халік**, **С.А. Солдатов**, **О.В. Щербина**) та погоджено із заінтересованими структурними підрозділами видів (окремих родів військ (сил) Збройних Сил України та Генерального штабу Збройних Сил України, а також з керівниками медичних служб (органів управління медичним забезпеченням) інших складових сил оборони.

Принципи і політика визначають загальні принципи охорони здоров'я військовослужбовців та медичного забезпечення військ (сил) і мають за мету досягнення максимальної ефективності діяльності Медичних сил Збройних Сил України (далі – ЗС України) та медичних служб інших складових сил оборони під час спільного виконання ними завдань у мирний час та оборони держави в особливий період. Вони призначені для використання їх положень командуванням та посадовими особами органів управління медичним забезпеченням усіх складових сил оборони під час відпрацювання проєктів керівних документів з питань охорони здоров'я військовослужбовців та медичного забезпечення військ (сил).

Усі питання, що стосуються Принципів і політики, надсилати до:

Командування Медичних сил Збройних Сил України, 03168, м. Київ, проспект Повітрофлотський, 6, Командування Медичних сил Збройних Сил України (контактний телефон/факс розробників для надання зауважень та пропозицій: (044) 520-07-64, E-mail: admin_gvmu@post.mil.gov.ua, militarymedic@ukr.net);

Української військово-медичної академії, 01015, м. Київ, вул. Московська, 45/1, буд. 33, Українська військово-медична академія (контактний телефон/факс розробників для надання зауважень та пропозицій: (044) 280-00-34, E-mail: nov300@ukr.net).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	4
	ПОСИЛАННЯ НА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	6
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	7
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	9
1	ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ВІЙСЬКОВОЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК	10
1.1	Здоров'я військовослужбовців як важливий аспект боєздатності військ (сил) та успішності військових операцій	10
1.2	Принципи медичного лідерства	10
1.3	Принципи військової охорони здоров'я	11
1.4	Принципи медичного забезпечення військ (сил)	12
2	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ (ПОЛІТИКА) МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	14
2.1	Відповідальність за медичне забезпечення військ (сил)	14
2.2	Застосування стандартів медичної допомоги	14
2.3	Основи медичного забезпечення військ (сил)	15
3	ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК (СИЛ)	17
3.1	Елементи системи медичного забезпечення	17
3.2	Командування та контроль	18
3.3	Управління зв'язком та інформаційне забезпечення	19
3.4	Превентивна (профілактична) медицина, медичний захист та медична розвідка	20
3.5	Медична евакуація	21
3.6	Надання медичної допомоги	24
3.7	Медичне постачання (медична логістика)	25
3.8	Спеціалізовані напрями діяльності	26
4	ОКРЕМІ ПИТАННЯ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	26
4.1	Управління, реформування і розвиток	26
4.2	Особливості медичного забезпечення військ (сил) під час правового режиму надзвичайного стану та/або ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру	27
5	ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	28
Додатки:		
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	29
	ДЛЯ ЗАМІТОК	30

ВСТУП

Зміни в системі світової та регіональної безпеки поставили перед Україною нові виклики і загрози її суверенітету та територіальної цілісності, які можуть бути реалізовані за різними сценаріями починаючи від збройного конфлікту на державному кордоні до повномасштабної збройної агресії проти нашої держави, що вимагає від системи медичного забезпечення сил оборони держави бути у постійній готовності та спроможною до медичного забезпечення військ (сил) за різними варіантами їх застосування як самостійно, так і у взаємодії з цивільною системою охорони здоров'я.

Розбудова в Україні сучасного демократичного суспільства на основі європейських цінностей підвищує значущість охорони здоров'я населення, у тому числі і військовослужбовців (посилання г-д), а цивільний контроль над військовими формуваннями насамперед стосується дотримання законодавства з питань соціального захисту військовослужбовців, зокрема їх медичного забезпечення.

Медичне забезпечення є окремим видом забезпечення ЗС України та інших складових сил оборони і має за мету реалізацію системи заходів щодо збереження та зміцнення здоров'я особового складу, запобігання виникненню і розповсюдженню хвороб, надання медичної допомоги пораненим, ураженим, травмованим та хворим (далі – пораненим і хворим) військовослужбовцям, лікування і відновлення їх працездатності та боєздатності, а відтак сприятиме підвищенню боєздатності військ (сил).

Медичне забезпечення військовослужбовців як у мирний час, так і в особливий період має бути організоване з дотриманням Основ законодавства України про охорону здоров'я (посилання г). Водночас військова медицина, крім клінічної, включає такі розділи, як превентивна (профілактична) медицина, медична розвідка, санітарно-гігієнічні та протиепідемічні заходи, телемедицина тощо.

Надійна та ефективна система медичного забезпечення є важливою складовою боєздатності військ (сил). В умовах високого ступеня технічної оснащеності ЗС України та інших складових сил оборони, збільшення тривалості підготовки військових фахівців, вимоги до стану їх здоров'я, професійної придатності та витривалості, боєздатності і працездатності посилюються та стають все більш високими та значущими.

Крім медичного забезпечення військовослужбовців ЗС України та інших складових сил оборони під час виконання ними конституційного обов'язку із захисту суверенітету та територіальної цілісності України в особливий період, медичні служби мають бути спроможними та готовими до участі у складі військ (сил) або окремо у здійсненні заходів правового режиму надзвичайного стану та/або ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, а також медичного забезпечення військовослужбовців, які залучаються до участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

Все це обумовлює необхідність прийняття та затвердження єдиних принципів і політики медичного забезпечення військ (сил) усіх складових сил оборони.

Принципи і політику розроблено відповідно до Принципів і політики медичного забезпечення НАТО (МС 0326/4 від 24.08.2018) (посилання и). Правовою основою їх розроблення є закони України та нормативно-правові акти з питань оборони держави і охорони здоров'я (посилання а-ж).

Принципи і політика відображають систему поглядів, керівні принципи, положення та вимоги щодо організації медичного забезпечення сил оборони в особливий період, під час здійснення заходів правового режиму надзвичайного стану та/або ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру і не деталізують окремі його складові та клінічні аспекти військової медицини. Порядок медичного забезпечення сил оборони, організаційні та клінічні аспекти надання медичної допомоги та лікування військовослужбовців визначаються та затверджуються у керівних документах нижчого рівня та військово-медичних стандартах.

Затвердження єдиних Принципів і політики дасть можливість побудувати медичні служби всіх складових Сил оборони на загальних організаційних засадах за модульним принципом, що поєднає їх зусилля, поліпшить якість надання медичної допомоги та підвищить ефективність медичного забезпечення військ (сил).

Положення Принципів і політики поширюються та можуть використовуватися під час медичного забезпечення складових сил безпеки, до яких належать державні правоохоронні та розвідувальні органи, сили цивільного захисту та органи загальної компетенції, на які Конституцією і законами України покладено функції із забезпечення національної безпеки України, у разі залучення їх до виконання завдань з оборони держави. За таких умов під визначення "військовослужбовці" підпадають також "поліцейські" та "особи рядового і начальницького складу".